NĂM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THỨ 2469 MỖI SỐ : 0 $ 02 NGÀY THỨ HAI 30 và THỨ BA 31 MARS 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE TONKIN

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LÉGAL INDOCHINE N°3396

Tarif des abonnements

Mới năm	24 $	12 $	6 $	4 $	3 $	2 $	1 $ 200
Các công-sở	»	8 $ 00	4 $ 00	3 $ 00	2 $ 00	»	»
Sáu tháng	3 $ 00	1 $ 50	0 $ 75	0 $ 60	0 $ 45	0 $ 30	0 $ 60
Ba tháng	1 $ 50	0 $ 75	0 $ 40	0 $ 30	0 $ 25	0 $ 20	0 $ 30
Một tháng	0 $ 60	0 $ 30	0 $ 20	0 $ 15	0 $ 10	0 $ 08	0 $ 10

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

Courrier et mandats, chèques et toute correspondance doivent être adressés au Directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Propriétaire : F. LAMBERTIE
Directeur : Emile KHUC-TUU
Rédacteur en chef : TRẦN-VĂN-TUYÊN

Imprimerie TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN — HANOI
Compte courant postal n° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 $ 065 de large.
Une seule insertion . . . . . 0 $ 30 la ligne
Par contrat annuel . . . . . 0 $ 15 la ligne
Par centimètre carré (1re insertion) . . . . . 0 $ 15 la ligne
Réclames dans la 1re page . . . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales . . . . . 1 $ 50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants

NGHỀ LÀM THUỐC

Ở đời trăm nghề nghìn nghiệp, nghề gì cũng là nghề làm ăn mà nghề thuốc vẫn là quí báu hơn cả, người xưa đã gọi là nhân thuật, khen là thọ thế, vì nghề ấy chữa cho người khỏi bệnh, cứu cho người khỏi chết, suy rộng cái lòng hiếu sinh của giời đất, mà bởi cái nạn yểu trát cho loài người. Nếu mà học vấn đã thâm, nghiên-cứu đã tinh, lại có sự từng trải, có lòng nhân từ, không quản công lao, không ham tiền bạc, chỉ chăm chăm một việc cứu người, không cứ giàu nghèo sang hèn, đều được nhờ ơn tế-độ, công hiệu thật là to lớn, đức huệ thật là rộng xa, công-nghiệp của một vị lương-y, so với một bực lương-tướng, tưởng cũng không thua-sút gì mấy.

Nghề làm thuốc quí báu như thế, mà làm cho nghề thuốc thật là quí báu thì lại cốt ở người làm thầy. Muốn tạo phúc cho loài người mà xứng đáng là bực lương y thọ thế, đã đành phải nhờ cái sức học vấn, cái công nghiện-cứu và cái sự kinh nghiệm, mà cốt nhất phải có cái lòng bác ái, hết lòng hết sức với người đau. Những bực lương-y có danh tiếng đời xưa, ở nước Tàu thì như ông Biển-Thước, ông Hoa Đà, ở nước ta thì như ông Lãn-Ông, ông Khóa-Hường, có phải chỉ xét tinh mạch lạc, khéo dùng thuốc thang, mà để được tiếng thơm đến bây giờ ai cũng quí, trọng kính mến đâu, chính cũng bởi cái lòng hiếu sinh thận trọng vậy. Ở nước ta xưa kia, nghề làm thuốc thật là cẩu thả, triều-đình không chú ý đến, không có trường dạy, không có khoa thi, ai biết bốc thuốc thì là ông lang, cho nên những người làm thuốc của ta, phần nhiều là người học nho, ở đang nhờ buổi, học qua một pho dược tinh, thuộc lòng mấy bài cổ phương, là xoay nghề làm thuốc để tìm phương sinh hoạt, vì thế thầy thuốc tuy nhiều, mà cầu lấy người đủ tư-cách làm thầy, thì thật là hiếm có; cái tiếng « dung y sát nhân » vẫn là một tiếng mỉa mai chung ở trong xã-hội.

Từ ngày nước Pháp đem y thuật phương Tây truyền bá sang xứ ta, người mình cũng đã nhiều người tin dụng mà hiệu nghiệm thấy cũng đã nhiều. Trường Y-học Đông-pháp mở ra, rèn đúc bạn anh tuấn thiếu niên để lấy người giúp việc trong cuộc y-tế. Tuy không dám nói rằng những người tốt nghiệp ở trường Y-học ra, học vấn đã đến nơi, kinh nghiệm đã được nhiều, đủ tư-cách làm thầy, biết cách thức chữa bệnh, nhưng cũng đã có thầy dạy, có trường học, có khảo hạch, có văn bằng, chớ không phải cứ tự ý mà học cứ tự ý mà làm, như là lối lấm thuốc của ta xưa nay. Cứ lấy cái công-lệ tiến hóa mà suy, thì người theo học một ngày một đông, trình độ học một ngày một tiến, trường Y học Đông-pháp sau này, chắc cũng có ngày nở ra được những người đủ tư-cách làm thầy để tạo phúc cho người Nam-Việt. Nhưng than ôi! học vấn giỏi, kinh nghiệm nhiều, nghề mạch tinh, dùng thuốc khéo, cũng chưa thật hoàn toàn là một bực lương-y, lại cốt phải có bụng quảng-đại nhân từ, biết lo hết bản-phận của mình, mà không cốt chăm chăm vị lợi, như lời ký giả đã lấy ý riêng mà bàn qua ở trên kia.

Vào khoảng mười lăm năm nay, người Âu Mỹ rất chú ý vào khoa Y-học, người này nghĩ ra cách chữa này, người kia tìm được vị thuốc kia, đua nhau học vấn nghiên cứu, hiện nay cũng đã chế ra nhiều cách thức mới, mà kết quả cũng đã tuấy lối tươi cái nạn tật bệnh yểu trát của người Nam ta sau này, may ra cũng bớt đi được dần dần. Nhưng tôi thiết tưởng rằng nghề làm thuốc nên luyện tập đã đành, mà đức làm thầy thuốc lại càng nên luyện tập bạn thiếu niên theo học thuốc bây giờ, không những là nên chuyên tâm khảo cứu nghề làm thuốc của Thái tây, mà lại càng nên nuôi lòng bằng những cái đức tính nhân từ quảng đại. Xem những chuyện danh-y đời xưa truyền lại, người thì biết trong mình mắc phải tử chứng, mà vẫn không nản chí, cứ lo hết bản phận của mình, có người thấy người ta vì túng thiếu công nợ, lo buồn quá mà sinh đau, bèn lấy của riêng mà cấp cho một số tiền khá lớn, lại mới dây ông bác sĩ ở một nhà thương bên Pháp muốn cứu nguy cho một người đàn bà phải khó máu, bèn lấy máu của mình mà truyền sang. Thấy cái chết ai chẳng chán, đồng tiền ai chẳng ham, máu mủ ai chẳng tiếc, thế mà những bực lương-y ấy biết rõ cái bản phận của mình đối với người đau, làm được những việc xuất sắc như thế. Suy cái lòng quảng đại nhân-từ ấy, thì còn làm gì có cái thói xấu cái bụng hư, như phần nhiều thầy thuốc khác, chỉ vì cái lòng cầu lợi quá sâu, đến nỗi quên cả cái bản-phận của mình đó, với người đồng loại; những người giàu sang quyền thế, thì khó nhọc mấy cũng không nề xa xôi mấy cũng không quản, còn những kẻ áo ôm khố rách, thì tuy có đau đớn kêu khóc, cũng cứ giả đui giả điếc mà không chút động lòng, như câu tục ngữ ta thường nói: có tiền thì thầy chữa cho, không tiền thầy mặc nằm co trên giường!

Hiện nay cách làm thuốc và phép chữa bệnh, đã dần dần đổi theo lối mới, những người làm thuốc sau này toàn là người có học vấn, có văn-bằng, không đến nỗi mập mờ vọc vạch, mang cái tiếng là thầy vườn: ấy tài học đã rèn đúc sẵn nơi mà cái tương lâm và cái công đức làm thầy thì phải tự mình rèn đúc lấy. Mong rằng các thầy thuốc sau này, bỏ cái tục tệ của ta trước, mà theo cái gương sáng của mấy vị lương-y, thì những người nghèo khổ, mới không đến nỗi rên rỉ kêu van mà chết sống không ai thèm nhìn đến; cái hạnh-phúc của loài người mới thật là lớn, mà cái nghề làm thuốc mới thật là nhân thuật, người làm thuốc mới thật là thọ thế lương-y.

H. T. B.

Âu-châu điện-tin

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 29 Mars 1925

Sở chi thu tại thứ-dân nghị-viện

Thứ-dân nghị-viện đồng thanh ưng chuẩn sở chi tiêu tạm thời về tháng avril, cộng là hai nghìn sáu trăm mười lăm triệu.

Nước Pháp với bản án văn Genève

Cuối tuần lễ này, ông Paul Boncour sẽ đi Varsovie. Ông sẽ bày tỏ mọi lẽ làm sao nên bênh vực bản án văn về sự cưỡng bách đặt cuộc trọng-tài để giải quyết các cuộc phân-tranh quốc-tế, vì bản án văn ấy chẳng những là giữ gìn sự bình an cho Ba-lan mà lại còn giữ gìn sự bình yên cho cả Âu-châu nữa.

Đường ô-tô ở bắc-bộ Phi-châu

Đoàn ô-tô của đại-tá Courtot đã tới Zinder ở Niger. Nhân dân bản xứ đều lấy làm ngợi khen.

Quan thượng thư Daladier có điện lời chúc mừng đại-tá.

Nước Nhật giảm binh ngạch

Có tin rằng từ ngày 1er Mai này, nước Nhật sẽ giảm binh ngạch. Bốn đại-đoàn sư-đoàn, tám đại-đinh lữ-đoàn, mười sáu liên-đội bộ-binh, bốn liên-đội kỵ-binh, bốn liên-đội pháo-thủ, bốn đại-đội công-binh sẽ bãi đi.

Phi-tướng Laporte ở Viễn-đông

Phi-tướng Laporte khởi hành ở Paris đi công cán ở Trung-hoa và Nhật-bản. Phi-tướng đi hòa-xa sang Viễn-đông.

Nước Anh với Irak

Bản giao ước hiến-hữu của nước Anh và Irak đã tuyên bố ngày hôm qua. Giao ước định một hạn là hai mươi năm.

Học-sinh ban pháp-luật ở Paris

Học-sinh ban pháp-luật biểu tình phản đối việc bổ một vị giáo-sư mới. Linh cảnh sát phải can thiệp vào để dẹp cho yên. Bảy chục người linh cảnh sát bị bắt. Có ba mươi sáu người bị bắt.

Xe hỏa trượt bánh ở Moscou

Một hôm hỏa xa trượt bánh ở chỗ cách Irkoutsk hơn chục kilomètres. Nỗi sốp-đe vỡ. Mười sáu người chết. Tám chục người bị thương.

HAI VỢ CHỒNG CĂN NỒI 600 CÂN

Một nhà xiếc ở Californie mới mộ được hai vợ chồng một người kia làm trò, mỗi người nặng độ 300 cân, hai vợ chồng cộng hơn 600 cân. Những khi phường xiếc đi các nơi làm trò, phải để một cái xe ô-tô vận tải riêng để cho hai vợ chồng người ấy đi. Thực là hai vợ chồng vừa lứa tốt đôi vậy.

CÂU CHUYỆN MỘT NGƯỜI ĐÀN-BÀ CÓ RÂU

Người ta kể một người đàn-bà ở châu Illinois (Hoa-kỳ) rất là đẹp bỗng dưng thấy ở mép và ở cằm râu mọc lên như đàn ông vậy, thành thử làm thế nào cũng không khỏi.

Trong khi có ta đã bực mình về nỗi mọc râu, chồng có ta là một người chủ trại lại bị đau, tiền ăn tiền và tiền thuốc thang không có, thế mà dù có ta bèn phải lợi dụng cái bộ râu ngỏn nghỉnh của mình, để theo một rạp xiếc để làm trò lấy tiền, thiên-hạ nghe thấy bà-cả có một người đàn-bà có râu kéo đến xem cũng nhiều, nhà xiếc thấy lời giả công có cũng khá cao Tuy vậy trong khi đi làm trò các nơi, có vẫn có ý tìm thuốc tìm thầy để trừ bộ râu ấy đi. Mới đây có cầu cứu với một nhà hóa-học, nhà ấy bèn chế cho một thứ cao hơ nóng lên rồi đắp vào chỗ mọc râu trong mấy giờ, đến lúc bóc ra thì mềm nhẵn thín mất hết râu.

Có mất râu, nhà xiếc không dùng nữa, nhưng có lại kiếm được nghề khác hở hơn, nghề ấy là đem ngay mấy cái ảnh của có lúc có râu và lúc mất râu đi khắp các nơi để quảng cáo cái thứ cao của nhà hóa học mới chế ra ấy. Nhà hóa-học nhân dịp ấy kiếm được rất nhiều tiền, mà có ta cũng được phong-lưu.

Tin Trung-hoa

Lại tin về tang lễ Tôn-Văn

Ngày 19 mars linh cữu Tôn-Văn đã mang ra quàn tại Trung-ương công-viện. Trước khi chuyển cữu thì người nhà và các thân bằng cố hữu theo giáo-nghi Co-độc làm lễ tại giảng đường nhà thương Hiệp-hòa. Khi đưa cữu không dùng phu đài, đảng quốc dân tự cắt ủy viên không lấy, trong đó có hai người Nga. Linh cữu bọc lá cờ thanh thiên bạch nhật là hiệu cờ đảng quốc dân. Khi đưa không dùng nghi trượng gì cả. Đi trước có một đội cảnh-sát rồi đến vệ đội của chính-phủ và đội nhạc quân. Rồi đến các người dự việc chấp phất là đại-biểu của Đoàn và các yếu nhân, mỗi người đều đặt một cái hoa tường-vi trắng để tỏ lòng thương tiếc. Lại có một đại đội Nga, cánh tay đều quấn vải đỏ và cài một miếng vải đen, một người cầm lá cờ đỏ đại-biểu chính-phủ Nga. Khi đến công viên thì bắn 24 phát đại-bạc và một đội tàn bay bay lượn hồi lâu. Linh cữu đặt vào xã-tắc đàn. Chính-phủ hạ lệnh định ngày 24 làm lễ viếng, lại hạ lệnh ba quân nhất luật cánh tay đều đeo băng xanh. Phòng-ngọc-Tường đưa tai vạn đồng và Diêm-tích-Sơn, Nhan-nhã-Hán mỗi người đưa hai nghìn đồng làm lễ viếng.

Các giới ở Vũ-hán (Hồ-bắc) định ở thủ nghĩa công viên là nơi bắt đầu khởi cuộc cách mệnh dựng tượng đồng Tôn-Văn. Các người ở Thượng-hải định đến 13 avril này mở cuộc làm khai lễ viếng.

Nhưng còn cái vấn-đề tổng táng thì còn phân vân, đảng quốc-dân nhất định phản đối việc quốc-táng, vì quốc dân đảng cho là Đoàn-kỳ-Thụy không có quyền ban cái vinh-điển cho Tôn, nếu muốn cử hành lễ quốc táng thì chờ sau này có chính-phủ chính-thức mới được. Việc đó hiện nay còn chưa giải quyết ra sao cả.

Chết theo Tôn-Văn

Đảng công-nhân và học-sinh ai nấy đều tỏ lòng đau xót về nỗi Tôn-Văn chết. Ngày 16 mars có một người học-sinh tên là Khâu tinh-Hải mới 21 tuổi, nghe tin Tôn-Văn chết bèn không dùng súng nữa, đến tận nơi bắt bắt con này đến con khác. Ngày hôm sau họ lại trở lại, thì lại thấy một đàn ngỗng khác như thế, lại bắt cả đem về. Chuyện ấy đến đi khắp vùng kỳ, nhiều người rủ nhau đến xem. Sau mấy viên coi việc cấm rượu xét ra, mới biết rằng ở dưới gầm cầu ngỗng đứng lấy có một cái lỗ ngầm nấu rượu lậu, ngỗng ăn phải bã rượu bị say, nên người ta đến tận nơi cũng không biết gì.

MỘT GỐC CÂY TO NHẤT THẾ-GIỚI

Người Mỹ mới tìm thấy ở Chapultepec về vùng Mexico một gốc cây rất to. Mười một người lớn, người nọ cầm tay người kia mới vòng được chung quanh cây ấy. Cây ấy gọi là cây to nhất thế-giới, thực là xứng đáng không sai.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi giờ ở sau này một cái nhà-đa mua một năm báo *Trung-Bắc* và xin gửi báo trả lời cho tôi một việc sau này:

Nguyên tôi lấy lẽ quan phủ..... đã ngoại 10 năm nay, chẳng may quan phủ tôi mới tắt-độc chưa được một tháng thì con trai người vợ cả, vì bắt bình với tôi mà bắt tôi dọn đi ngay, lại lấy cả những đồ tư-trang và đồ vật của tôi để ở nhà tất cả đáng ngoại ngàn đồng. Xin ngài làm ơn bảo giúp cho tôi bây giờ tôi kêu vào đâu được.

TRẢ LỜI. — Người vợ lẽ được phép cứ ở nhà quan phủ cho đến khi đoạn tang mới phải đi. Nhưng khi đi, có quyền lấy những đồ vật riêng của mình lại. Sau nữa người vợ lẽ lại được tiền nuôi ăn cho đến già và tiền ấy lấy vào các tài-sản của người chồng.

Phải làm đơn thưa tại tòa án đệ nhị cấp ở tỉnh. Nếu người con trai quan phủ..... dùng sức lực mà trục ra khỏi nhà thì người vợ lẽ được xin tòa bắt bồi-thường cho mình nữa.

Ông Hải-Thần D. D. L.

Ông Hải-Thần D. D. L. là một người có tài về nghề vẽ, ông đã vẽ được nhiều bức tranh rất đẹp, mà ông đã đem bán cho các hiệu khách ở Hà-nội. Ông Hải-Thần D. D. L. là một người có tài về nghề vẽ, ông đã vẽ được nhiều bức tranh rất đẹp, mà ông đã đem bán cho các hiệu khách ở Hà-nội.

MỘT NGƯỜI KỲ DỊ

Bà bác sĩ Monges, Huguet, và Silvain mới giới thiệu cho hội đồng y học ở Bouches du-Rhône biết một người kỳ dị. Người ấy 23 tuổi, có thể uống một lúc tới bốn lít nước, rồi lại tia dần ra như thể máy nước vậy.

Các nhà bác-học lấy quang tuyến X mà xét, thì thấy cái dạ dày người ấy cũng giống như dạ dày người thường, chỉ có khác rằng có thể làm phình to ra rất dễ mà phình về chiều ngang nhiều hơn chiều dài. Khi nước đã uống vào rồi, người ấy sẽ làm cho cái bụng phình cách mô và bắp thịt ở bụng bép lại, thì dạ dày cũng p ải bóp lại cho nước trong dạ dày phọt ra, có khi nước phọt cao tới một thước, mà tùy ý lúc nào muốn hãm lại ngay cũng được.

Người này có lẽ cũng giống như một ông cụ ở tỉnh kia người ta đồn rằng có lối uống bao nhiêu rượu cũng không say, mà mỗi khi uống rượu thì phải uống từng chai, chứ uống ít một ống ta không uống bao giờ, sau xét ra mới biết rằng ông ta uống xong độ một lát, lại tìa đi hết ngay, cho nên có ngày uống tới chục cuni rượu mà vẫn không say sưa gì, ai đến thì uống rượu với ông cụ, chẳng phải kính phục cụ là Lưu-Linh p ực sinh vậy.

HÀI ĐÀM

Kèn hô âm-binh

Một bác nhà quê kia đem con ra tỉnh chơi, chợt trông thấy đám lính đi tập, một anh thượng thổi kèn; con bèn hỏi bố rằng: Bố ơi! sao người kia thổi kèn lại kêu, mà bố thì không thấy kêu?

Anh bố nghe thấy con hỏi thế, mỉm cười mà rằng: Bố thổi kèn để hô âm-binh cho nên không kêu con ạ! Thằng con đần mặt ra..... Bố lại nói luôn rằng: Con không nghe thấy tiếng âm binh kéo vào sẽ nói sẽ! đó à?

Hán-thần D. D. L.

MỘT CÂU CHUYỆN VỀ VIỆC CẤM RƯỢU Ở HOA-KỲ

Mới đây có mấy nhà đi săn bắn ở một miền đồng lầy ở châu Iowa thấy một đàn ngỗng giời, người đến tận nơi cũng cứ nghiễm nhiên không chạy, mà cái cách nó đi chậy lại lấy bấy rất là buồn cười. Mấy người ấy tưởng thế bèn không dùng súng nữa, đến tận nơi bắt hết con này đến con khác. Ngày hôm sau họ lại trở lại, thì lại thấy một đàn ngỗng khác như thế, lại bắt cả đem về. Chuyện ấy đến đi khắp vùng kỳ, nhiều người rủ nhau đến xem. Sau mấy viên coi việc cấm rượu xét ra, mới biết rằng ở dưới gầm cầu ngỗng đứng lấy có một cái lỗ ngầm nấu rượu lậu, ngỗng ăn phải bã rượu bị say, nên người ta đến tận nơi cũng không biết gì.

MỘT GỐC CÂY TO NHẤT THẾ-GIỚI

Người Mỹ mới tìm thấy ở Chapultepec về vùng Mexico một gốc cây rất to. Mười một người lớn, người nọ cầm tay người kia mới vòng được chung quanh cây ấy. Cây ấy gọi là cây to nhất thế-giới, thực là xứng đáng không sai.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi giờ ở sau này một cái nhà-đa mua một năm báo *Trung-Bắc* và xin gửi báo trả lời cho tôi một việc sau này:

Nguyên tôi lấy lẽ quan phủ..... đã ngoại 10 năm nay, chẳng may quan phủ tôi mới tắt-độc chưa được một tháng thì con trai người vợ cả, vì bắt bình với tôi mà bắt tôi dọn đi ngay, lại lấy cả những đồ tư-trang và đồ vật của tôi để ở nhà tất cả đáng ngoại ngàn đồng. Xin ngài làm ơn bảo giúp cho tôi bây giờ tôi kêu vào đâu được.

TRẢ LỜI. — Người vợ lẽ được phép cứ ở nhà quan phủ cho đến khi đoạn tang mới phải đi. Nhưng khi đi, có quyền lấy những đồ vật riêng của mình lại. Sau nữa người vợ lẽ lại được tiền nuôi ăn cho đến già và tiền ấy lấy vào các tài-sản của người chồng.

Phải làm đơn thưa tại tòa án đệ nhị cấp ở tỉnh. Nếu người con trai quan phủ..... dùng sức lực mà trục ra khỏi nhà thì người vợ lẽ được xin tòa bắt bồi-thường cho mình nữa.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 25 độ
15 giờ 25 độ

Giá thóc gạo !

Gạo hạng nhất, một tạ.		11 $ 50
— nhì,	—	10 60
— ba,	—	9 65
Thóc hạng nhất,	—	7 00
Sấp ngô	—	7 90

Giá vàng. — Kể từ ngày 29 Mars 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 $ 50 và 10 $ 80 kể từ ngày 30 này.

Thị giá quốc trái. — Ngày 28 Mars 1925: 46 80. — 58,70. — 47,40. — 48,05. — 89,50.

Tin tàu. — Tàu *Song-bo* mang thư đi Hồng-kông đường Hoi-hao và Kouang-tchéou-wan đến thứ ba 31 mars, hồi 5 giờ ở Haiphong sẽ khởi hành. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong c'uyến xe lửa 13 giờ 39 ngày 30 mars 1925.

Lễ kỷ-niệm quan cố Toàn-quyền Van Vollenhoven. — Như lời bản báo đã nói trong số trước, chiều thứ bảy vừa rồi, chính-phủ Đông-pháp đã làm lễ khánh-thành bức tượng quan cố Toàn quyền Van Vollenhoven ở trại hàng hoa rất là long trọng. Bức tượng này đo một nhà mĩ-thuật Pháp nặn bằng đất rồi chánh-phủ giao cho M. Hoàng-xuân-Lan là chủ hiệu Fonderie Tonkinoise đúc ra đồng. Mới bốn giờ rưỡi các hàng quán đã sắp hai hàng từ đường Carnot, chỗ rẽ vào vườn bách-thú cho đến chân đài kỷ-niệm. Các viên chức và các bậc thân thương Pháp, Nam, các học-sinh các trường Tây, Nam trong thành phố đều đến dự lễ.

Đúng 5 giờ thì quan Toàn-quyền Merlin cùng với quan chánh thanh-tra thuộc địa Kair tới nơi, phường nhạc binh cử bài quốc-ca Pháp, ai nấy đều mở mũ ra chào. Quan thiếu-tá Bonnean, ông nghị-trưởng Bắc-kỳ Ng-hữu-Thu tức Sen, quan bác-sĩ Piquemal hội-trưởng hội các cựu chiến binh, quan chánh Thanh-tra thuộc-địa Kair và quan Toan-quyền đều lần lượt đọc diễn văn.

Chính-phủ dựng tượng kỷ-niệm quan Toàn-quyền Van Vollenhoven là để ghi nhớ cái công ngài trong hồi Âu-chiến mới rõi ngài vì tấm lòng ái quốc ra làm chức đại-sứ, để vì nước quyên sinh tại nơi chiến trường.

Nay xin lược dịch những giấy khen của quan đại-sứ Van Vollenhoven như sau này :

1° Giấy khen tại hàng quân, ngày 15 octobre 1915. « Đã tỏ ra là một quan võ có đức tính lớn, nhất là trong những trận ngày 25 septembre, đã bị một mảnh tạc đạn bắn vào mà vẫn kéo đội quân của mình đi, đợi quân tiến rồi mới chịu buộc tư nốc. Là một quan võ đặc biệt và rất điềm.

2 Giấy khen tại hàng quân ngày 2 janvier : Thưởng thụ đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu hội tinh ngoại bội tinh.

« Là một quan võ trong tòa Tham-mưu, rất là thông minh, có đặc-biệt về cái cai quyền, về sự can đảm và nhất là khinh thường những sự gian nan. Bị trọng thương ngày 25 septembre 1915, chưa khỏi hẳn mà lại ra trận. Ngày 12 septembre 1916 ra trận, đạn bắn giặc bắn như mưa mà vẫn giữ việc giao thông cho các hàng quân mình, tỏ được tấm lòng can-đảm phi thường và nhẫn nại hiếm có, nhờ vì thế mà kiếm được những tin rất hệ-trọng cho quan trên. Bị trọng thương mà cứ đợi cho đội quân của mình thay rồi mới chịu đi phục thuốc.

3° Giấy khen ngày 10 avril 1918.

« Là quan võ đặc biệt đã mọi đàng, bao giờ cũng hoạt động và rất lo về nghĩa-vụ ; tuy đạn bên giặc bắn sang riết mà cũng ra gương tốt làm phấn khởi được hàng quân.

4. Giấy khen trong hàng quân ngày 23 juillet 1918 — Là một quan võ có gia-trị và có đức tính tốt như các bậc danh tướng đời xưa. Từ trận vào giữa lúc đem quân đi cướp được một trận địa của quân giặc đã giữ riết lấm.

Đáng liệt kê vào hàng các tướng Bayard và La Tour d'Auvergne và đáng làm gương cho hậu thế vì thật là một nhà quân đũng cảm nhất trong các bực đũng cảm.

Ta coi đó thì đã biết ông Van Vollenhoven là một bực võ tướng có giá-trị biết dường nào, vì giấy khen của hàng quân không phải là những lời khen phiếm như cái lối khen quan-trường mình đâu. Bayard với La Tour d'Auvergne là hai bực tướng giỏi của nước Pháp trước trước, mà ông Van Vollenhoven được liệt-kê vào hàng ấy thì đủ đến quân cừu-địch cũng phải kính phục.

Trong khi ngài trọng-nhậm chức quyền Toàn-quyền ở đây, hai cái công phái phục và cái tinh giản dị của ngài. Làm đến vị chúa-tể trong một cái thuộc-địa lớn lao như cõi Đông-pháp này mà không mấy khi đáng đến những ô tô với xe ngựa ; ngày ngày thường cỡi ngựa mà có khi lại đi chân không. Đến khi từ biệt xứ này về tổng quan, ngài mới đông đội thị ngài tình-nguyện bận binh phục ngay từ bên này mà cũng đi với cái hàng cai-đội khác, chứ không chịu lấy cái chức Toàn-quyền mà đi tàu vào bực thượng hạng về cho đến quê quốc.

Trong lúc làm lễ kỷ-niệm, quan Toàn-quyền có đọc một bức điện-tín của quan Thượng-thư Thuộc-địa biểu tình với việc dựng tượng này mà bản báo đã nói trong số trước và một bức điện-tín của quan Khâm-sứ Pasquier ở Trung-kỳ tiếc rằng không đến dự lễ được, vì quan Pasquier cũng với quan Détieux và quan Bosc khi trước là bạn rất trung-tín của ngài ở bên này.

Mãi đến sáu giờ lễ mới xong, ai nấy ra về cũng còn bàn ngợi khen quan Toàn quyền Van Vollenhoven.

Ban thường-trực hội-đồng chính-phủ. — Ban thường-trực của Hội-đồng chính-phủ đã họp hội-đồng sáng hôm nay, hồi chín giờ, có quan Toàn-quyền Merlin chủ tọa.

Quan Toàn-quyền có đọc một bài diễn văn dài về cải hiện tình của Đông-dương thế nào. Ngài nói rằng lần này là lần cuối cùng trước khi về nghỉ ngài làm chủ-tọa Hội-đồng chánh-phủ thường trực. Ngài về Pháp chả ý là để thương thuyết với quan Thượng-thư thuộc-địa về nhiều vấn đề quan trọng như những việc đã xét tại kỳ hội-đồng thường-niên mới rồi, việc giao-thiệp với Xiêm-la với Nhật-bản, sau nữa là những việc kinh-tế của bên ta. Nếu những việc thương thuyết được như ý thì ngài sẽ vui lòng mà trở lại, vì ở đây được ngót hai năm ngài đã quyến-luyến đất này lắm. Nếu không thì ngài sẽ về hưu, vì ngài tòng sự với quốc-gia ở các bải ngoại chỉ Pháp quốc đã gần 40 năm rồi.

Y-khoa bác-sĩ Sarraithé

Số nhà 5, phố Takou, Giây nói 395

Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh hoa-lao, bệnh giang-mai, bệnh sỉển, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn bà và hô-sinh, ván ván.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 8 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 2000

Quan Toàn quyền về Pháp. — Chiều đến 13 hay 14 avril này thì quan Toàn-quyền Merlin cùng quí quyến sẽ đi đường bộ vào Saigon rồi đáp tàu *Azay-le-Rideau* về Pháp. Các quan cũng về Pháp với quan Toàn-quyền là MM. Le Fol và Damiens, chánh và phó quản-lý văn-phòng quan Toàn-quyền ; Dupuch chánh phòng giao-thiệp với các báo-quán ; de Saint Félix, chánh văn-phòng ; Jeanton thư-ký riêng của quan Toàn-quyền ; Bernard, quan hầu quan Toàn-quyền.

Các chiến hạm ngoại-quốc tại Saigon. — Ngày 27 Mars phó Thống-đốc đãi cơm sáng các quan võ tàn Mĩ và Anh, buổi chiều hồi 6 giờ thì nhà xéo đãi tiệc champagne.

Hồi 20 giờ ở tàu *Huron* có mở tiệc, tiệc xong có cuộc dạ yến. Quan Thủy quan Đô-đốc Washington có đọc diễn-văn cám ơn cái thịnh tình của Saigon đối đãi với mình, rồi tỏ lòng ngợi khen và luyến-ái nước Pháp. Quan Thống-đốc Nam-kỳ có đáp từ nói rằng quan Toàn-quyền rất lấy làm tiếc không được nghênh tiếp quan Đô-đốc Washington cùng quan Ham-trưởng Hamilton.

Washington phụ-nhân vì đau cho nên vẫn nghỉ tại tàu *Alava*, tàu này đã biệt Saigon sáng hôm nay, còn hai chiếc tuần dương *Huron* và *Durban* thì chiều hôm nay hồi 14,15 giờ khởi hành.

Việc cấm tàu « Haiphong ». — Ngày 17 février, ông nghị-viên Léon Archimbaud có viết giấy hỏi quan Thượng thư thuộc-địa tại làm sao một chiếc tàu ở bên Đông-pháp bị cấm mất từ ngày 3 décembre 1924 mà mãi đến 4 février 1925 công chúng ở bên Pháp mới biết, một cái tin quan-trọng như thế là một lúc mất 130 nhân mạng, trong số ấy lại có hơn mười người Pháp và nhiều người thuộc-địa Pháp vậy mà mãi hai tháng sau nhờ có những hành-khách ở Đông-pháp trở về mới biết thì cũng kỳ thay, đến nỗi ở bên Pháp không biết rõ cái tên tàu ấy là gì, các nhật-trình có tờ gọi là tàu *Saigon*, có tờ gọi là tàu *Haiphong*.

Cuộc thi xe đạp Hanoi — Haiphong và Haiphong — Hanoi. — Đến trung tuần tháng tư tới này hội Vélo Club Hanoien sẽ mở cuộc thi xe đạp Hanoi — Haiphong và Haiphong — Hanoi.

Những người dự thi sẽ chia làm hai hạng :

Một hạng *amateur*, nghĩa là những người vì tinh mà thi, bất luận ai xin thi cũng được ;

Một hạng chuyên nghệ về nghề thi. Hạng này thì chỉ có những người trong hội xe-đạp mà thôi.

Hạng *amateur* chạy có 100 km. nghĩa là từ Hanoi tới Haiphong thôi. Còn hạng chuyên nghệ phải chạy những 200 km nghĩa là từ Hanoi tới Haiphong rồi lại trở về Hanoi.

Hội *Vélo-Club Hanoien* nay đã nhận được của nhiều nhà danh-thương cự-phú lắm nhiều vật quí giá để tặng cho những người thi vào hạng *amateur* mà được thưởng, và lẽ tất-nhiên để thưởng cho những người được giải trong nghề chuyên nghệ.

Nghe như hạng này bắt đầu chạy từ đúng 7 giờ sáng và hạng *amateur* thì mãi đến 7 giờ rưỡi mới sẽ khởi hành.

Các thể lệ về việc đua đơn để xin dự thi và ngày hội và những đường phải chạy theo, để chờ khi được biết tường tận sẽ đăng lên báo chương để các độc-giả như tên cũng rõ. Còn như các phố mà những người thi phải chạy trong tỉnh Haiphong thì đã có bản treo các nơi để chỉ dẫn.

Chẳng cần phải nói chắc ai cũng đã biết rằng hội *Vélo Club* ấy ái chịu tốn kém nhiều để thành lập ra cuộc thi này là cốt ý để cho sự tập tỉ-thao cần xứ là ngày một tinh-đạt và cốt yếu là để cho tiêm nhiễm vào trí ta rằng : sự tập xe đạp không những là vui mà lại còn làm cho người ta được thêm khỏe-mạnh, bạo-gian, nhanh-nhẹn và tinh khôn.

Nào những tay lão-luyện về nghề xe-đạp đâu, tưởng cũng nên nhờ dịp tốt này mà luyện-tập để cạnh-tranh, trước là bổ ích cho mình, sau cũng vẻ-vang cho xã-hội. Các điều-lệ về sự thi, nếu ai chưa biết, thì nên qua bộ lại hỏi ở số nhà 10 phố Nouvelle. Chủ nhân là ông thủ-quĩ của hội *Vélo-Club Hanoien* sẽ xin vui lòng chỉ bảo.

Mong rằng các ông các bà và các nhà buôn bán ta sẽ vì sự hảo-tâm và vì nghĩa mà tán thành sự tập mà gửi tiền nong hoặc gửi đồ về cho hội *Vélo-Club Hanoien* để các giải của [illegible] Phạm-Thái lai cảo

Muốn bán một cái xe 6-tô « Charron Limited » 15 mã lực, thùng xe dài có thể chứa làm xe vận-tải được ; đèn điện, bằm điện chạy máy. Xe giữ gìn rất tốt.

Hỏi tại số nhà 138 đường bờ sông (quai Clémenceau) Hanoi.

Thuế môn-bài của những người bán rượu và thuốc phiện. Xưa nay những nhà có có bán thuốc phiện và rượu chỉ phải nộp tiền bài chỉ cho sở Thương-chính mà thôi, còn thuế môn-bài như các nhà buôn khác vì một sự hiểu lầm mà vẫn được miễn mãi. Vừa đây quan Thống-sứ đã thông tư cho các quan cai-trị các hạt từ nay trở đi những hàng bán thuốc phiện và bán rượu đều phải chịu thuế môn-bài cả, chỉ trừ những nhà lính trung là không phải chịu mà thôi.

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MỚI NHẤT QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIỆN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0$90

海 岸 牙 局

最 歡 迎 新 式 美 術 牙 齒 及 拔 牙 各 種

Tôa [illegible] Đại-hình hôi [illegible] nguyệt thứ hai trong năm nay, có [illegible] chức sau này dự nghị :

M. Paul, quan cố vấn tòa Thượng thẩm chủ tọa.

MM. Tridon, Dupré, quan cố-vấn tòa Thượng-thẩm dự nghị.

Một tuần lễ chớp-bóng rất đặc-biệt !!!

Từ thứ tư 1er đến thứ bảy 7 Avril 1926

TOU-FOU muốn lấy vợ

Đại hài-kịch 3 đoạn

LƯƠNG-HỮU-THẦN DIT LÉON CHALL ĐÓNG VAI TOU-FOU

TOU-FOU

Tou-Fou là ai ?

Kép khôi-hài / mới xuất hiện
Trên đời có một không hai !
Đóng vai nhào-hiệp cũng lài
Xé Viễn-Đông từ nay nổi tiếng
Thảo làm lòng ao ước các ngài
Mỗi khi đi ra sem phải cười sổ bụng
Tou-Fou hẳn tỏ mặt là ai !
Kép khoi nai ! mới trở tài !!!

Tòa án Trùng-trị. — Sáng hôm nay, tòa án Trùng-trị xử những việc sau này :

Không để không xét. — Ng-thị-Nam ở phố đường thành không có con cái, có nuôi đứa cháu gái ruột tên là Thị-Loại mới lên 5 hôi tháng nay mà thường ăn ở ác nghiệt với đứa bé lắm, hễ thấy nghịch ngợm cái gì thì đánh đứa bé ấy lên thân mình đứa bé trông thấy đâu là kinh sợ đấy. Một hôm thị ấy thấy đứa bé nghịch, lấy roi đánh đứa bé ấy sưng húp một bên cánh tay lên rồi đuổi đi. Đứa bé vừa đau vừa khóc vừa chạy đến phố hàng Bông thì gặp một người lính cảnh-sát, hỏi đầu đuôi rồi dẫn về sở Cẩm trình. Sở Cẩm đòi thị ấy lên hỏi cung rồi làm biên bản đến tòa. Nương hôi thị thị ấy khai vẫn thương yêu đứa bé ấy, hiện hôm ấy đi vắng không ở nhà mà đánh đứa bé. Nhưng có đã chứng cớ là đánh đứa bé con nuôi rất lâu, nhất-nên tòa phạt thị ấy 2 tháng tù.

Sửa pha nước lã. — Nguyễn ở sở Cẩm có ra lệnh cho các lính cảnh-sát hễ đi tuần gặp ai bán sữa trong thì dẫn về để hỏi một tí thử xem có pha nước lã không. Một hôm người lính cảnh-sát đi tuần thấy Phạm-văn-Cán đưa sữa tươi đi bán theo lệnh dẫn về sở Cẩm. Sở Cẩm lấy một tí sữa thử thì thấy có pha nước lã, liền làm biên bản. Tên sét xong tuyên án phạt Phạm-v-Cán 3 t ăng tù, 100 quan và bắt phải thuê đăng án phạt ấy vào báo *Trung-Bắc-Tân-Văn* và *Avenir du Tonkin* mà tiền phạt và tiền lệ phí thì bố để đúng tên mèn bài bán sữa phải chịu trác-nhiệm.

Bội tín. — Vũ-đức-Phan làm nghề cầm máy ô tô có bán một cái xe đạp cho một người tên là Ng-v-Hiếu nhà ở phố Hàng Bạc giá là 110 đồng. Hôm mồng bảy tháng hai tây thấy người ấy đi cái xe đạp đã bán ấy đến nhà chủ, liền hỏi mượn một cái xe để đi lấy là làm vị thuốc. Người ấy bằng lòng cho mượn. Nhưng lấy xe đàng rồi giữ lại không trả nữa. Người chủ xe thấy bội tín liền đi thưa. Nương hôi thì Vũ-đức-Phan khai là nguyên có cầm cái xe ấy lấy 53 đồng hẹn trong 10 ngày đi đem tiền đến chuộc, chứ không bán lấy 110 đồng bao giờ, bèm mồng bảy có mượn đi lấy lá nhưng khi thì thấy người ấy đi ở nhà chỗ, sau lo được tiền chuộc đem đến trả người ấy rồi. Song vì không có chứng gì cả gì, là cầm xe và đã chuộc rồi nên tòa phạt Vũ-đức-Phan một tháng tù.

Để ô-tô đè chết người. — Mai-văn-Lâm cầm máy ô-tô cho M. Larrivée chở hành khách đường Hanoi-Phủ-lý. Hôm 23 tháng 2 vừa rồi cho xe chạy nhanh để ganh với một cái xe khác cũng chở hành khách đi đường kỳ. Khi đến gần ga Văn-điển vì cho xe chạy nhanh mà đi đường không theo thể lệ để xe chạy bên tay trái nên đã phải một đứa bé đi đường. Nương hôi thì Mai-v-Lâm khai là vì đứa bé bị họ ấy đương đi bên tay phải đương lúc thấy xe gần tới thì lại chạy ngang đường sang bên tay trái nên mới bị đè. Tòa hỏi chứng tá xong lại để nghị án.

Thi Tham-tá phổ-thông. — Hôi-đồng sát-hạch kỳ thi tham-tá phổ-thông hạng năm ngày 28 avril 1925, có các quan chức sau này :

Quan Học-chánh Tổng-trưởng hay quan Phó làm chủ khảo ;

MM. Nanetx, giáo sư trường Trung-học Albert Sarrant, Lomberger, đốc-học trường Bảo-hộ làm hội-viên.

Những quan viên trong ngày chủ-nhật. — Trong ngày chủ-nhật hôm qua, ở Hà-thành ta có bao nhiêu là cuộc vui, bà con ở Hà-thành ta thanh-hồ mà phỉ lòng sở thích, mặc nước mà rợp-riu xe ngựa, phô-phang áo quần, mà ông xanh xanh kia cũng khéo chiều người, mấy hôm trước thì hạt mưa lẻ chẳ, ngon gió đìu hiu, tưởng trong như những ngày ấy thì một bước cũng không muốn rời ra khỏi cửa, thế mà ngày hôm qua bỗng chốc bóng thái-dương chói-lói, ngoan nam phong hiu hắt hình như tăng sắc cho các cuộc vui chung ? Nào

(Xem trang thứ ba, cột thứ 5).

Hiệu Demange ở ngõ Trạm

Ông bà Demange lại sang Hà-nội thăm hiệu buôn của ông bà đã lập nên từ năm 1900.

Ông già bà cả An-nam không mấy người là không biết bà Demange. Ai vào mua hàng, bà cũng chào hỏi bằng tiếng ta một cách lễ phép.

Ông Demange ở Bắc-kỳ cũng nhiều người biết. Bị chai, lác, lông vịt, bỏ hòn của ta mà đem sang bán bên tây là do ông khởi xướng lên trước tiên đấy. Các thứ ấy ngày xưa không ai buôn, nay nhờ về thế trở nên một mối lợi to vậy.

Các nhà buôn bán với ông Demange trước, được tin ông lại sang ai nấy lấy làm mừng.

Cái cách buôn bán thực thà tử-tế, nay con cái của ông bà Demange vẫn giữ được nề nếp xưa. Quý-khách chốn thôn quê dù ai nhất nhất đến đâu vào mua hàng tại hiệu Demange ở ngõ Trạm sẽ được tiếp đãi một cách tử tế.

Từ rầy có hàng gì mới đến cần dùng cho An-nam, mấy tuần lễ bản hiệu sẽ đăng báo một lần để quảng-cáo cho quý-khách biết.

---

số 112

THÚY-HỬ

NGUYỄN-BỈNH-KỤC dịch thuật

Tống-giang nói :

— Sau khi chàng hiền-đệ tương biệt, tôi ở nhà *Sài* đại-quan-nhân được nửa năm, không biết tin nhà thế nào, chỉ sợ thân-phụ phiền-não, mới sai em tôi là *Tống-thanh* về thăm. Sau được tin nhà báo rằng nhờ có *Chu đô đầu* và *Lôi đô đầu* hết sức lo-liệu giúp, cho nên nhà được vô-sự, quan trên chỉ tư đi nã trốc một mình tôi mà thôi, nhưng việc ấy bây giờ cũng đã sao nhãng. Ông *Khổng-thái-công* đây vẫn thường hỏi thăm, sau thấy *Tống-thanh* nói là tôi ở nhà *Sài* đại-quan-nhân, mới sai người đến bảo tôi về đây. Đây tức là *Bạch-hổ-sơn*, bởi trang-viện này là của *Khổng-thái công* đó. Cái người vừa đánh nhau với hiền-đệ, tức là con thứ hai của *Khổng thái-công*. Tính hắn vốn nóng nảy, hay gây sự đánh nhau, nóng chẳng vẫn gọi là *Độc-hỏa-tinh Khổng-lượng*. Còn người mặc áo lụa vàng kia tức là con trai trưởng của *Khổng-thái-công*, tên gọi *Mao-đầu-tinh Khổng-minh*. Hai anh em hắn có họ vũ nghệ của tôi, cho nên mới gọi tôi là sư-phụ. Tôi ở đây cũng đã được nửa năm, trong mấy hôm nay tôi vẫn định đi sang *Thanh-phong trại*. Khi tôi ở nhà *Sài* đại-quan-nhân, nghe nói hiền-đệ đánh được con hổ lớn ở *Cảnh-dương-cương* đem rộp quan huyện *Dương-cốc*, rồi quan huyện cử cho làm chức đô-đầu. Sau lại nghe tin hiền đệ giết chết *Tây-môn-khánh* và phải đi đây, nhưng không biết đi về phương nào. Bây giờ tại sao hiền-đệ lại cải-dạng làm một vị hành-giả ?

Vũ-tùng lại thuật hết đầu đuôi mọi việc cho *Tống-giang* nghe. Hai anh em *Khổng - minh* và *Khổng - lượng* nghe nói, đều giật mình kính sợ mà sụp xuống đất lạy.

Vũ-tùng vội vàng đáp lễ lại mà bảo rằng :

— Vừa rồi tôi cũng trót sống-sượng, xin tha lỗi cho.

Khổng - minh và *Khổng - lượng* nói :

— Hai anh em chúng tôi thật là có mắt mà không trông thấy núi *Thái-sơn*, cũng xin người tha lỗi.

Vũ-tùng nói :

— Hai ngài đã có lòng tử-tế thì cho thử y-phục và đồ hành-lý của tôi, xin trả lại cho, nhất là hai thanh giới đao và một chuỗi tràng.

Khổng-minh nói :

— Xin người chớ ấy-náy, tôi đã sai người thu-nhặt đủ cả để nộp lại rồi trả người.

Vũ-tùng cám-tạ, *Tống-giang* sai người mời *Khổng-thái-công* ra, để cùng nhau làm lễ tương-kiến. *Khổng-thái-công* truyền cho người nhà dọn rượu để khoản-đãi.

Đêm hôm ấy, *Tống-giang* mời *Vũ-tùng* cùng năm một giường để đàm-luận những chuyện sau khi tương-biệt trong khoảng hơn một năm trời nay. *Tống-giang* trong lòng xiết bao mừng rỡ.

Ngày hôm sau, *Vũ-tùng* ra nhà ngoài ăn cơm, *Khổng-minh* đã ngồi ngồi ở đấy để khoản đãi, *Khổng-lượng* dẫn bị thương đau-đớn, nhưng cũng gượng dậy thừa tiếp.

Tống-thái-công bảo người giết đề một lợn đặt tiệc linh-đình, ngày hôm ấy cỗ cũng nhà lân-bang thân-thuộc nghe tiếng, đều đến bái-yết, lại có các người môn-hạ cũng kéo nhau đến. *Tống-giang* thấy vậy, rất lấy làm vui mừng.

Khi tiệc tan rồi, *Tống-giang* hỏi *Vũ-tùng* rằng :

— Bây giờ hiền-đệ định đi đâu ?

Vũ-tùng nói :

— Đêm qua tôi đã thưa chuyện cùng đại-huynh rằng : *Thái-viên-tử Trương-thanh* có viết một phong thư bảo tôi tìm đến ông *Hoa hòa-thượng Lỗ-trí-thâm* ở chùa *Báo-châu* tại trên núi *Nhị-long*, để xin nhập bọn, rồi chẳng bao lâu, hẳn cũng sẽ theo đến sau.

Tống-giang nói :

— Nếu vậy hay ! Tôi chẳng nói giấu gì hiền-đệ. Vừa rồi tôi tiếp được tin nhà báo rằng : có viên tri-trại ở *Thanh-phong trại*, tên gọi *Tiểu-lý-quảng Hoa-bình*. Ông ta nghe nói tôi giết chết con *Bà-tích*, vẫn sai người đem thư đến ân-cần bảo tôi ra chơi. Từ đây sang *Thanh-phong-trại* cũng chẳng xa bao nhiêu. Trong mấy hôm nay, tôi định khởi hành, vì thấy trời âm thầm, cho nên chưa đi vậy. Hay là bây giờ hiền-đệ cũng đi với tôi.

Vũ-tùng nói :

— Đại-huynh có lòng tử-tế mà muốn đem tôi cùng đi, ngặt vì cái tội-ác của tôi rất nặng, thế tất tôi phải tìm vào trong núi *Nhị-long* thì mới yên thân. Vả tôi nay ẩn mặc nhờ ơn, nếu cùng đi với đại-huynh thì tai nào mà chẳng chết, phải sinh nghị, tôi sợ có khi liên-lụy đến đại-huynh vậy. Đã đành đại-huynh cũng tôi là anh em sinh-tử có nhau thì dẫu liên lụy cũng chẳng quản chi, nhưng để liên-lụy *Hoa* tri-trại thì e không tiện. Vậy đại-huynh cứ để cho tôi vào *Nhị-long*, nhờ trời sau này triều-đình chiêu an, bấy giờ tôi hãy còn sống thì tôi đến tìm đại-huynh, cũng chưa lấy chi làm chậm.

Tống-giang nói :

— Hiền-đệ đã có lòng qui-thuận triều-đình thì hoàng-thiên tất phải ủng-hộ. Nếu vậy thì tôi không dám ngăn-trở, nhưng hiền-đệ ở đây chơi mấy hôm, rồi sau sẽ đi.

Hai người lưu lại ở nhà *Khổng-thái công* hơn mười ngày nữa, đến khi nói đi, nhưng cha con *Khổng-thái-công* nhất định không nghe, lại cố giữ lại. Cách bốn năm hôm sau, *Tống-giang* quả-quyết đòi đi.

Khổng thái-công đặt tiệc tiễn-hành, rồi đem ra một bộ áo hành-giả mới may, cùng các thứ đồ-diệp, giới-đao, vân vân, trao trả *Vũ-tùng*. Lại tặng thêm năm mươi lạng bạc để làm tiền lộ phí.

Tống-giang tự chối không nhận, nhưng cha con *Khổng-thái-công* cứ đem buộc vào trong khăn gói *Tống-giang* sửa-soạn y-phục khi-giới. *Vũ tùng* lại mặc bộ áo hành-giả, đội mũ ni, vai khoác khăn gói.

Tống-giang lay cầm ngọn giáo, lưng đeo đao nhọn, đầu đội cái nón ch ân rời từ biệt *Khổng-thái-công* để cùng *Vũ-tùng* ra đi. Hai anh em *Khổng-minh* và *Khổng-lượng* bảo trang khách mang đồ hành-lý, cùng nhau đi tiễn.

Đi đến ngoài hai mươi dặm đường, *Tống-giang* cầm lấy khăn gói mà bảo rằng :

— Thôi cho các trang khách về, để mặc tôi cùng *Vũ-hủ-lang* đi.

Khổng-minh và *Khổng-lượng* cáo chào, rồi cùng bọn trang-khách lại về. Trong khi đi đường, *Tống-giang* cùng *Vũ-tùng* hai người chuyện trò rất là vui vẻ, đêm hôm ấy vào nhà trọ ngủ.

Sáng hôm sau dậy sớm ăn cơm, rồi lại lên đàng đi. Hai người lại đi độ bốn năm dặm đường nữa, đến một nơi thị-trấn kia, tên gọi *Thủy-long-trấn*, chỗ ấy có ba ngả đi.

Tống-giang bèn thăm người ở đấy rằng :

Chàng tôi muốn vào núi *Nhị-long* và *Thanh-phong-trại*, không biết đi về ngả nào ?

Người ấy nói :

— Hai chỗ ấy không càng đi một lối được. Muốn vào núi *Nhị-long* thì đi về ngả tây, mà muốn sang *Thanh-phong-trại* thì phải đi về ngả đông, đi qua ngọn núi *Thanh-phong vậy*.

Tống-giang nghe nói, liền bảo *Vũ-tùng* rằng :

— Hai anh em ta bây giờ sắp tới nhà, ăn là ta hãy vào đây uống mấy chén rượu. (Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

• TONIQUE TONKIOIS

Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười, cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chân

Chiếu nay đại dược phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thì giữ cho qui dược phòng chế-ông để lô thanh-giá.

• Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2245 MẬU-THỊNH kính cáo.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỡ mắt, đau mắt, đau đa màng mắt, chảy nước mắt. Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng:

Thuốc Ciella

• Giá một lọ: 0$50

Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

Bán cái trại trong ấp Thái-hà, có hai tòa nhà to mà đẹp, vườn ao cây cảnh đủ cả.

Hỏi tại số nhà 42, phố Phúc-Kiến, Hà-nội.

cuộc đá bóng của hai hội ở Hanoi và Haiphong, nào cuộc xe-đạp của các tay nhà nghề Tây và Nam, nào cuộc đua ngựa, mà có 15 vui và thích nhất là hội Láng vậy. Ấy đấy! bốn cuộc vui trong một ngày thế mà cuộc nào cũng người đông như nêm cối, Hà-thành ta nguyên đã là một nơi đô-hội, thế mà ngày hôm qua lỗng chốc thêm náo-nhiệt bội phần.

Song nói cho đúng thì hội Láng là đông người hơn cả, tuy đến ngày hôm nay mới là ngày chính hội, mới là ngày lắm trò vui, thế mà ngày hôm qua vì là ngày hưu-hạ, mà bà con ta lại sẵn có cái tính thích đi xem nên cũng ai bảo ai, mà kẻ đi người về lũ lượt, xe-điện chuyến nào cũng có hai chuyến đi luôn mà cũng chưa hết người, xe đạp ô-tô cũng lắm mà đến xe tay thì lại thanh-hỏ mà bắt bí không những gì xe nội đất đã đành mà đến cả những xe « thổ tả » ở ngoại-ô cũng làm cao bắt chẹt! Cái quang-cảnh hội thì tuy không có gì là vui, thế mà bà con ta cũng chịu khó đi góp cũng hầu đã mặt, từ ông già bà cả, ông kỳ cô thông, bà phán cô tây, cô đầu, thím khách, nào giai tứ-chiếng nào gái giang-hồ, mà nói tóm lại thì « Bột » cũng lắm, mà « Vón » cũng số-đa, hết thảy ai mày râu nhẵn nhụi, phấn sáp tốt tươi, áo quần bảnh bao, ô-gi-lê chẫm-chộn, giá ở trước cửa chùa mà có nói người đứng khuyên giáo, chỉ lấy mỗi người một xu cũng có thể thành được mấy trăm tiền to, đủ cấp cho một nhà bị lụt, xem thế thì đủ biết rằng bà con ta còn sinh hội lắm thay! Trong chùa thì kẻ khấn vái lễ-nghiêm, người chuyện trò hớn hở, cảnh thà-mu bỗng chốc hóa ra nơi náo-nhiệt lạ thường!

Mà trong ngày hội hôm qua có một điều đáng mừng, là vì may mà không xảy ra cái nạn ô-tô nào! Từ đường cái-quan, lại có một con đường rẽ vào chùa đi chỉ độ và ba chục bước thì đến quãng đường đó đã họp lại gỗ guề người đi lại chen vai thích cánh nhiều, thế mà mấy ông « quần mới » đi ô-tô lại không chịu thêm cho đỗ ô-tô từ ngoài đường cái quan hình như cái cách phong-lưu của các ngài đã lỗi, xưa nay không quen, đi một bước đất nào vậy, nên cứ cho xe lừ lừ lách đám đông người mà thẳng tới cửa chùa. Si chen chúc, mặc ai ai, ta hãy mặt cái thân ta đã, mà có lẽ cái sân chùa không cao thì ô-tô của cái ngài ấy tiến đến tận trước phật-đài cũng nên! Vậy dân số-tại từ sang năm trở đi nên treo cái-biển ngay đầu đường chỗ rẽ vào chùa, bắt xe ô-tô cũng các thứ xe khác phải đỗ lại đó, để ngăn bớt cái ngông rởm đời của họ mà phòng xa những cái nạn lấy đinh, thì quang-cảnh hội có lẽ lại hội phần sinh-sắc. K.

Ngạch Nông chính. — M. Ng-v-Công tức Xuyên, nông-cán hạng năm được về hưu-trí, kể từ ngày 1er Mars 1925 trở đi. Hưu bổng mỗi năm là 140 đồng.

Ngạch Bưu chính. — M. Ng-văn-Hịch, thư ký giấy ? ép thượng hạng hạng nhì, được về hưu trí, kể từ ngày 1er Mai 1925 trở đi. Hưu bổng mỗi năm là 307 đồng.

Nạn ô-tô. — Sáng hôm nay, hồi 6 giờ ở đường Ô chợ Dừa có xảy ra một cái nạn ô-tô rất ghê gớm, tuy chưa chết mất người nào, song cũng thật là rủng mình sốn-sốc. Nguyên chiếc xe ô-tô chở khách của Lasvigne từ Hà-đông đi ra đến Ô chợ Dừa thì không biết người cầm máy làm thế nào mà xe đâm dúi ngay vào cột dây thép bên đường bị quẫn lại và một cái nhà tranh ở ngay đó cũng bị xiên đổ, cái xe ấy đụng phải 4 người làm ở nhà giây thép tên là Lê-đình-Xuân, Lê-đình-Mão, Lê-đình-Hy, và Ng tất-Thể là người làng Khương-thượng. Trong 4 người này thì 3 người nặng vừa, còn một người nặng chừng nặng lắm, ngay lúc ấy phải xe luôn bốn người khốn nạn này vào nhà thương, còn chiếc xe ô-tô đó đằng trước hư hỏng cũng nhiều. Sở Sen-đầm đã phái hai viên đến khám. Chưa rõ nguyên ủy làm sao.

Lại hồi gần ba giờ chiều hôm nay, chiếc ô-tô chở hành khách ở Hà-đông ra tới phố hàng Giò, thì có người đàn ông chừng 30 tuổi đương ngồi trên xe bị cần nga đúi ngay xuống đỗ cả mâu mõm ra, người ta đã phải khiêng vào nhà thương rồi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ai tín. — M. Phạm-cao-Kuongue mới tạ-thế tại quý-xá phố Clémenceau số 108. Năm nay hưởng thọ 58 tuổi. Ngày chôn nhật bữa 14 giờ đã cất đám an táng tại ng 1a địa Đồng-thiện.

Tang lễ theo lối mới, nhưng lại có cả kiệu hành trang. Đưa đám có đủ mặt kỳ mào trong thành phố, các hội-viên các hội, các thân hằng các công-sở, tư sở, M. Brifaud là nhà báo-thân hải-càng.

M. Ng-hữu Thu, M. Ng-xuân-Diệu, và đại biểu hội-chính cùng chi hội T. B. K. N. C. T. T. T. đều có đọc bài điếu tang.

HÀ-ĐÔNG

Mất trộm bò. — Hôm 22 Mars 1925 hồi 12 giờ đêm có một nhà ở làng Tây-ô tổng Đại-mỗ phủ Hoài-đức bị kẻ trộm đánh bả chó lấy mất một con bò giá là 40 $ 00. Sau khi lấy nhà chủ đi trình hội-đồng lý-dịch, ra điểm tìm thấy thì không có ai, liền về hô hoán làng xóm lên. Nhà chủ đã vào trình quan phủ thì hôm 28 mars đã có ông chánh-tổng ra nhà chủ làm biên bản. Các ông chức việc trong làng này đều có ruộng của làng cấp cho để trông coi sự yên ổn trong làng thế mà xảy ra mất trộm như thế cũng lạ thật.

Mong rằng quan phủ sẽ minh xét cho ra để mà chả khỏi thiệt và trừng trị quân gian cho nghiêm thì trong làng được nhờ ơn lắm.

H. lai cảo

Có phải là chết đói không? — Hồi sáng sớm tối chủ nhật hôm qua, có một người đàn bà trạc độ tứ tuần, không biết quê quán ở đâu, chết nằm ở vệ đường con đường Hà-đông — Hòa-bình, cách bến đò Mai-lĩnh ra chừng hơn 2 km. giữa khoảng Chùa-quan ra Đông-thiêng.

Tôi nghiệp người đàn bà này, xem chừng như bị chết đói thì phải. Sáng hôm nay vẫn thấy để đấp cái áo tơi nằm đó, có mấy người tuần làng Dư-lộ ngồi canh để đợi quan sở-tại về khám rồi mới chôn.

Ở nhà quê ta đó này nghèo e ông đòi kém lắm, mà vụ chiêm sắp tới thì nước chẳng có, lúa bị chết khô cả, ai nấy đều lấy làm lo ngại khôn cùng.

VIỆT-TRÌ

Chọt xe lửa. — Hồi 12 giờ 20 hôm 28 Mars, tên Ng-v-Học 28 tuổi, quán ở làng Thuần-lương, là người ngoại-lệur. Khi bế gửi cho xe lửa đi xong, vội nhảy theo lên, vô ý trượt chân ngã đầu xe đè phải ống chân bên tả, gẫn đứt gối bị gẫy nát cả, đã cho đem vào nhà thương Việt-trì tạm buộc thuốc.

Chuyến xe lửa 2 giờ 51 lại đưa về nhà thương Hanoi điều trị.

P. L. lai cảo

PHÚ-NAM

Thiện-văn của bọn nhà nông. — Các bọn nhà nông bảo năm nay có bão to vì họ xem những chùm nhãn non mới ra thì phần nhiều có lá phủ ngoài cả chứ không như mọi năm những chùm nhãn ấy dương lộ ra ngoài. Nếu thật vậy thì chẳng hóa ra cây cối chẳng những có to ra hoa lợi mà lại còn báo điềm hay đỡ cho ta nữa ư.

Đó cũng là một cách xem khí hậu của nhà nông tu, nhưng chẳng hay có thực nghiệm không nhỉ?

UONG BÍ

Đại-hội đồng hội T. B. K. N. C. T. T. T. — Chi hội Uông-bí sẽ họp đại hội đồng thường niên vào hồi 1 giờ rưỡi ngày chủ nhật 5 avril 1925 tại hội-quán. M. Vũ bá-Lượng là hội-trưởng làm chủ tọa, theo chương-trình như sau này:

1° Nghe tờ trình của việc hội-trưởng về công việc năm 1924.

2° Nghe tờ trình của hội đồng kiểm soát tài-chính.

3° Bàn các việc nên làm năm 1925 và các điều cốt yếu để yêu-cầu đại hội-đồng hội-chính.

4° Tiệc champagne.

5° Các việc vặt.

Tiệc champagne thì có ông chánh mở thau làm chủ tọa, hết cả các qui phu-nhân và các qui quan ở miền này đều nhận đến dự tiệc để chào mừng cho bản chi hội được trường thịnh, vậy tôi xin kính mời các hội-viên bản-hội đến dự cho đông, trước để xem xét các công việc hội các ngài đã ấy thác cho ban trị-sự từ kỳ hội-đồng trước, sau để cùng nhau bàn định các việc nên làm trong năm 1925 và dự tiệc champagne cho trọng thể.

Bản chi hội lại xin kính mời cả các chi hội xin cử đại-biểu xuống dự tiệc cho thêm trân trọng.

Nay kính mời,

Hội-trưởng, Vũ-bá-Lượng.

VIỆC KINH-ĐÔ

Về việc tuyển mộ trừ-bị binh ngạch. Viện cơ mật tâu: Ngày 5 tháng 12 năm ngoái, thự Nam-Ngãi Tổng-đốc tâu Ng-khoa-Tân có tư cho viện tôi rằng:

Quan Sứ tỉnh ấy có thương rằng: « Su theo nghị định ngày 8 tháng 11 « năm 1923 tuân-hành nghị-chuẩn « ngày 8 tháng 4 năm 1923 nói về « khoản phàm các người bản xứ ở « Đông-pháp từ 20 tuổi đến 35 tuổi « chưa từng sung vào đệ-nhị-hạng trừ-bị-binh, « nhờ tinh lực sức cho các phủ huyện « cứu kê liền coi thử dân trong hạt từ 20 đến 35 tuổi mà có cái tư-cách điền vào ngạch « tiến-binh hay là tượng-binh, mỗi hạt phỏng được bao nhiêu đệ-bầm lên tỉnh, tỉnh phúc lại tòa, đặng có trình gấp về tòa Khâm, Tỉnh ấy xem việc nầy là quan-hệ, chưa tuấy việc tôi tự tiện làm, tôi không rõ. Nên đã thương với qui-Tòa nhờ sức cứu cái ngị định ấy phúc lại cho viện tôi biết sẽ dâng p iến hậu chỉ lực tuân. Nay tiếp qui quyền Khâm-sứ đại-thần le Fol phúc nói: « Về khoản mộ binh ngạch ở « các tỉnh Trung kỳ, phỏng được bao « nhiêu, qui Đại-thần đã có tư hỏi « các quan Sứ, đó chẳng qua là một « sự điều-tra về lối tổng lược, chứ « không có can thiệp gì đến cái gì « sự cuộc bầy giờ v. v. »

Khâm phụng chiếu phê:

« Về khoản mộ binh ngạch gần « đây không biết các qui trú-sứ các « tỉnh tư nói thế nào, đến nỗi dân « huyện nào nhiều. Hoặng cái nghị « ấy chỉ được thi hành ở các thành « địa, còn các xứ Bảo-hộ mà cũng « thi hành cái nghị ấy, thường chưa hợp.

« Nhưng viện thần đã thương hỏi, « qui quyền Khâm sứ phúc nói các « lẽ như thế, vậy chuẩn cho thương « lục các tỉnh thần tuân trí.

« Và sau việc gì thuộc về nghị-« định, các tỉnh thần chưa tiếp lời « tư lục của viện thần, thời không « được thiện liệu mà làm như vậy « nữa. »

Khâm thử.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Đại-hội đồng hội T. B. K. N. C. T. T. T. — Chi hội Thanh-hóa sẽ họp đại hội-đồng thường-niên tại nhà hội-quán mới làm ngày trong năm, M. Trần-thiện-Kế là hội-trưởng làm chủ tọa, theo chương trình như sau này:

1° Nghe tờ trình của viên hội-trưởng về công việc năm 1924.

2° Nghe tờ trình của hội-đồng kiểm soát tài chính.

3° Tờ trình về các công việc chi tiêu làm nhà hội-quán.

4° Bàn các công việc vặt.

5° Tiệc trà.

Một năm mới một kỳ đại hội-đồng, vậy ban trị sự chúng tôi xin kính mời các hội-viên bản chi hội đến dự cho đông, trước là xem các công việc các ngài đã ấy thác cho chúng tôi, sau anh em bàn luận các việc nên làm trong năm 1925, để để trình đại hội-đồng hội-chánh

Nay kính mời,

Hội-trưởng, Trần-thiện Kế.

QUẢNG TRỊ

Buôn t-âu. Mấy tuần lễ nay thấy các nhà thương-mại ở đường ngoài vào buôn trầu một cách phi thường lắm. Buôn trầu mà họ thuê soát từng chuyến ô-tô vận tải, mỗi sọt là một vạn lá trầu, giá ở Đông-hà chỉ có 0$50, mà họ nói chở về đến Nghệ bán đến 8 hay 9$00, chẳng hay ra đến Bắc-kỳ còn bán đắt lên đến đâu nữa; mà chính tại bản xứ cũng t. ấy họ buôn bán phát tài lắm nữa: có người đi làng trong các miền nhà quê mua được 4 đồ, giá hơn vài đồng, chở ra đến ga đã có bọn hàng mua lại đến sáu chục bạc, thật rõ khiếp thay, ghê gớm, nếu như thế thì sự buôn trầu dịp này có kém chi buôn thuốc phiện.

Ở ngoài Bắc bể năm nào nhiều sương muối thì trầu hư hỏng hết, cho nên phường buôn trầu phải vào đến Nghệ-an Thanh-hóa mà lập vườn trầu, mà cái vườn trầu của họ che kín như buồng lầm để cho sương không lọt vào được; mà năm nay có lẽ ở Thanh, Nghệ cũng nhiều sương muối cho nên họ phải vào đến tận Đông-hà.

Coi như thế, thì ra điều tuốc miếng trầu tưởng là đồ lên khỏi nhà bã chẳng ra gì, mà ai ngờ cũng có người nhờ dịp đắt đỏ hiếm hoi mà kiếm được bạc nghìn tiền vạn.

P. Đ. lai cảo.

(Xem trang thứ tư)

SÂM-MẬU

(59, phố hàng Ngang)

GẶP TIẾT THANH-MINH ĐẠI GIẢM GIÁ

Xin chú-ý đọc cáo-bạch trà Sâm-Mậu này

Đại giảm giá bán lỗ vốn để chiêu khách.

Nay gặp thanh-minh giai tiết xin đại giảm giá trong nửa tháng, bắt đầu từ ngày mùng một tháng ba tây đến ngày 15 thì thôi.

Trà bao Liên-tâm, nguyên giá.	0$ 35	
giảm giá	0 . 28	
Trà bao Ô-long nguyên giá.	0 . 32	
giảm giá	0 . 26	
Trà gói Liên-tâm, nguyên giá.	0 . 25	
giảm giá	0 . 18	
Trà gói Ô-long, nguyên giá.	0 . 22	
giảm giá	0 . 16	
Trà bao Hồng-Thái Liên-Tâm, nguyên giá.	0 . 20	
giảm giá	0 . 15	
Trà 1 su 1 gói, thì 1 hào được 13 gói.		

Quá hạn thì lại bán nguyên giá cũ. xin các ngài chớ bỏ hoài các dịp mua rẻ mà được của ngon này.

Hanoi, Hàng-Ngang

Hiệu trà Sâm-Mậu cẩn bạch

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

217

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu Conté của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa không người yếu, trẻ con cũng tốt cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên dùng rất tốt.

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa nay cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại:

COMPTOIRS COLONIAUX CHINois

Haiphong. 2226

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vĩ-đà-sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng lại trộn ngon nồi

cao như liên-tâm, ô-long và thảy-thảo, vân vân, đóng cách hẳn-hoi điều cho, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG-NỈ CHINH-THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những điều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi điểm bán trà VINH-MẬU:

Nam-định: phố Khách, số 144.

Hà nội: phố Hàng-ngang, số 25.

Hải-dương: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

Một cái nguy-hiểm • trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm tại lẽ tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp lại sắp nhiều làm, việc cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn thận nguy-hiểm thế nào, ai ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mồ làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofel

0$98 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở nọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhầm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofel Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90. •

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert cả bán.

• Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

CÁC VỊ ĂN THỨC UỐNG

Sữa đặc ngọt ANGE CARDIEN.	*Một hộp:*	2 fr 90
Mứt Saint James.	*Một lọ:*	5 fr. 50
Mận Dufour, một lọ thủy tinh 500 grs		9 fr. 50
Vermouth Crucifix, vi rượu Pháp.	*Một lít:*	10 fr. 00
Cassis Fournier, nước quả nguyên chất	*Một lít:*	15 fr 00
Rượu vang Raphaëlite.	*Một cái:*	16 fr 00
Rượu Rhum Phénix	*Một lít:*	18 fr. 50

Kẹo mứt, Socola về lễ Pâques

Mới tới: Trứng, cá, chai-lốc, gà....

Các thứ hảo hạng

Boîte postale N° 48

TOURANE

Mấy miếng thịt chó mà khổ sai 15 tháng. — Mới rồi có tên kia bắt trộm một con chó tây mồ thịt, chẳng may mới ăn được có một nửa, thì bị người ta tố-cáo, người chủ tây tìm đến bắt tận nhà, tìm thấy còn một đùi chó thui và một mó nữa đương còn chặt đở liền phát đơn đi kiện, thì tên ấy bị tống giam, mà những thịt thừa kia cũng phải đem chôn hết.

Đến phiên tòa vừa đây thì tên ấy bị án khổ sai 15 tháng. Rõ thật tham thực cực thân, miếng ăn là miếng nhục thật.

X. lai cảo

QUẢNG-CHÂU-LOAN

Nhà ngân hàng mở cửa. — Sáng hôm thứ hai là 23 tháng hai nhà Đông-dương ngân-hàng đã mở cửa. Nay còn đợi tạm tại nhà của nhà nước ở phố Fort-Bayard đi Tobékam. Ngay chiều hôm ấy hồi 4 giờ các quan Tây đến gần đủ mặt các nhà thương mại người Nam mình thì có hai người là MM. Ngân và Tiếp. Ông quản lý nhà ngân hàng là M. Bignotti có gửi giấy mời. Khi cử tọa yên vị ông quản lý ngân hàng nâng cốc rượu nó mấy câu, rồi đến một người mai bản Trung-hoa dịch cho người Trung-hoa nghe. Hồi 6 giờ thì giải tiệc.

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

振商號
Tam đại cẩn yếu vấn-đề

Các ngài xem báo nên đọc.
Các ngài kinh thương nên đọc.
Các ngài ở nhà muốn được một thứ đồ ăn tốt để đem làm quà cho bà con cũng nên đọc.

Bản-hiệu lựa chế các thứ bánh khách, biscuit và các thứ kẹo tây vân vân... chất liệu tốt mà làm sạch sẽ, trực hợp vệ-sinh hộp ngoài trang hoàng lịch sự đem làm quà bà con nhất là đích đáng, cho nên làm không đủ mà bán; nay bản hiệu vì tiện dụng các ngài ở xa phải gia công chế tạo; phàm đâu có nhé giấy-thép thì hàng hóa có thể đến được đấy theo cách lĩnh hóa giao ngân (contre remboursement) có in các giá mục, các ngài cần dùng xin cho giấy biết.

Hiệu TCHAN XUONG,
dịt WON-KONG-SANG
Chuyên môn về bánh và kẹo
ở phố hàng Buồm số nhà 106
Hanoi.

Cái sức khỏe của đàn-bà
và cái bệnh đau lưng

Đàn-bà con gái lắm, tuổi nhiều lắm. thường hay vàng da, sức yếu, kém thở, ăn-ngon, nhức đầu, nhất là bệnh rong kinh đây. Người lúc ấy, lại còn lắc khi chán-nản, lại thường yêu mệt, đau thở thịt, nặng mi mỏi, nằng hồn chẳng ăn ngủ được. Đàn-bà lại còn lắc trở về già, hay mắc những bệnh nhức mỏ-huyết, tường mệt, nặng chân.

Trong những lúc ấy, đàn-bà muốn cho khỏi ốm đau thì nên giữ gìn bổ thận, mà lắc nên nặng phải giữ gìn bổ thận vì các bệnh của đàn-bà phần nhiều là bởi thận yếu đau mà ở cường chất lắm, về nước nước nước trong trong mắm.

Trong khi ấy thuốc Pilules Pexier rất công-hiệu, về trong những khi đau thắt, đau xương sống, xương mắt cá chân, tiểu tiện đục và có cặn, vân vân, dùng càng tốt lắm. Các thuốc Pexier bán tại số 26, 31 Ferdinand, Paris 17e

Hãng bào-chế nhà nặng có bán

RƯỢU BẠC-HÀ GET
PIPPERMINT GET
rượu này nồng đủ mát mẻ và mặt khan-tiếng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$10

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Những nhà có con em còn nhỏ nên biết thứ thuốc Ho « Từ-Ngọc-Liên » nhi chỉ khỏi được thấy là một thứ thuốc ho trẻ con rất mầu nhiệm và đã nổi tiếng, nó làm cho trẻ mau tiêu đàm và tống được các hột độc ở trong phổi ra, sẽn ho gió, ho hơm, hoặc xuyễn, hoặc khó thở, nói tóm lại cần ho nặng đến đâu mà dùng thứ thuốc này cũng có thể khỏi được, những người dùng qua đã chịu thứ thuốc ho này là một phương thần dược. Giá mỗi lọ là 0$35, ở các tỉnh xa cổ gửi nhiều, Hiệu bán, ai muốn mua, hoặc muốn biết thêm tình hình Hiệu bán thì cứ viết thư về thư với Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN n° 46, Rue Principale à Bắc-cầu.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rão phải, làm cho hay ho vãi uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!
Bà thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

ẤY LÀ:

Thuốc nước bổ huyết
MÁU BỔ 1$40

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

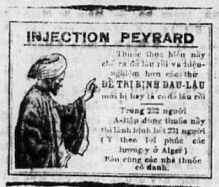
Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh gấp.

Mắc bệnh gấp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh gấp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rasco

1$50 một ống 100 cachets

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

BỆNH NHỨC ĐẦU
như cắm lình đâm vào

Khi mới phải đau thì thấy nhức đầu, đau mắt, rồi sau sinh ra bệnh chứng mắt đài bên thần-dương thấy dật mạnh, tai thấy ù-ù, người bệnh thì thấy đau nhức lạ-lùng hình như có lình nó đâm vào đấy vậy. Rồi thì chuyển-động đến cả tâm can, sinh ra đau tức, đi gần, tối ngực, lắp các đường mạch-mạn (mạch màu sung lắn, bám sát các mạch máu, trì-hoãn), nặng nề. Những đau bà thì kinh-nguyệt bất điều, mà đau-đớn lạ-lùng, huyết không được sung-túc, thường hay ra mồ hôi, sắc khác yếu đi, lạy nấy mà muốn chữa, thì cũng không nhà gì, chỉ dùng thứ thuốc:

Dépuratif Richelet

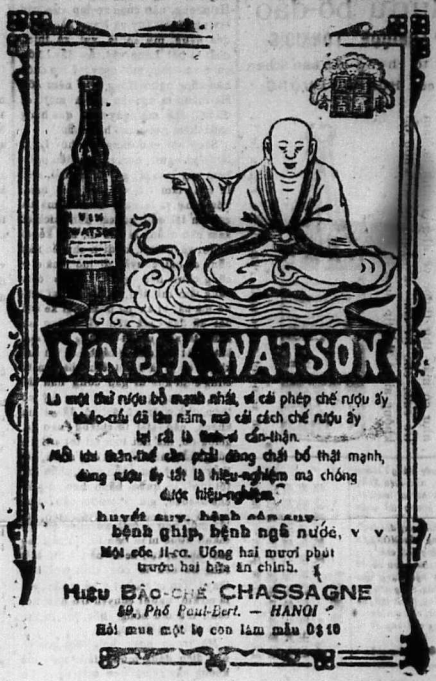
có thể khỏi hẳn ngay được các bệnh cần đã mắc phải từ trước. Bấy giờ, các gân cốt lại vận-động như thường.

Thực là một thứ thuốc rất thần-hiệu, chữa khỏi rất có đến hàng nghìn bệnh nặng mắc càng bệnh ở người đa.

Bệnh đã nặng, đã lâu, đã chuyển sang bệnh ở mắc lòng, dùng thứ thuốc nặng thì bất nguy, mà không cần một thứ bệnh gì ở người đa nữa, như bệnh cái cam ở mắt, bệnh lang-ben hắc lào.

Thuốc « DÉPURATIF-RICHELET » nay có bán ở các hàng thuốc lớn.

Thực là công hiệu.

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy thần-diệu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.
Mỗi khi thần-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tốt là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.
huyết suy, bệnh cảm cúm, bệnh gấp, bệnh ngã nước, v v
Một cốc ti-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Hiệu BÀO-CHẾ CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert. — HANOI
Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU
LAM-THỊNH
6 Rue des Cantonnais, 6
HANOI
Hàng rét mới sang — Cai mới rất khéo
Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kẻo hết hàng tốt.

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酪補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nổi-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每朝午客啡餅各旺沒喱羅樂精

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi

DƯỜNG SANG LÀO
CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI
Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

TỪ THAKHEK VỀ VINH

Tàu thủy ở Vientiane và tới chủ-nhật thì sáng thứ hai ra 8-10 chở thơ và hành-khách ở Thakhek về xuất Vinh.

TỪ VINH ĐI THAKHEK

Ngày thứ năm đúng 7 giờ sáng chạy, chiều thứ bảy đến Thakhek vừa kịp tàu thủy lên Vientiane.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giấy-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi,
Hạng ta đi . . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giấy thép: PHAMVANPHI, Vinh, Đông-hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé

AI MUỐN LÀM GIÀU
Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của Công-ty Phamvanphi có rút số 49 hoặc lại (50 ngoài). Phamvanphi ở Annam. Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng nữa tháng nộp 20 quan, theo năm kỳ định trong hợp đồng. Cứng tháng nộp ngày 20 định nộp xa, có thể trả trước làm nhiều lần cũng được.

Số nào, cứ theo đúng 15 tháng ngày cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền số-hữu, như là mình đã nộp hết tiền rồi nộp, và đến lúc trái-đơn trúng số về là mình thì mình được hưởng quyền số tiền là 5, mỗi cái đơn được một số riêng không trùng nhau và số tiền 500.000 đồng bạc chẵn (tức 1.000 quan, không có thể cứng đơn hoặc lại là số nào. Mỗi số là một tiền số cả, hưng 5 triệu là).

Khoe vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỘ SAU NÀY:

200 lô.	500.000 quan	—	200 lô	2.000	quan
200 lô.	250.000	—	1.200 lô	1.200	—
200 lô.	100.000	—	13.300 lô	1.300	—
200 lô.	10.000	—	1.700.000 trái đơn hoàn lại lần	400	—

Ngoài số trúng-số nguy ra, cuộc này số cái cho nên sau số trái-đơn nữa ra, mỗi người

Cần 15 tháng tính ngoài số, không phải trả gì thêm cả nữa. Mỗi tháng chỉ có số nhiều được một số bằng số số trái-đơn trúng số, không phải trả thêm. Cần số số trong bằng ký đồng với số trái-đơn đã ký nhà ngân hàng, nên nhà số trái-đơn, có thể đến hoàn được, theo như điều khoản trong bản hợp đồng ngày 12 Mars 1931. Bảo hiểm ký là một bản hợp đồng, giữ gìn cho số trái-đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Nếm nên cũng cứ 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rất số.

Các ngài muốn có cần cuộc rõ số ký thì gửi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

Bản quyền thuộc về Thư-viện Khoa-học Tổng-hợp (Tủ sách Đông-dương). Cho phép tải về, nghiên cứu cá nhân. Mọi thương mại đều cấm. Vui lòng không xóa nhãn này. (Tài liệu được số hóa bởi Trung tâm Lưu trữ Quốc gia I). Thuộc Kho Sách Hiếm Quán Văn Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)